

23.10.2019

FIVA 18/01.01.01/2019

Julkinen

Finanssivalvonnan lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä 54/2019 vp

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnalta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista sekä laeiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi kuluttaja-asiamiehen ja eräiden sektorikohtaisten kuluttajansuojaa valvovien viranomaisten valvontatoimivaltuuksia sekä käytössä olevien hallinnollisten seuraamusten valikointia. Lakiehdotuksen taustalla on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä, joka edellyttää toimivaltaisille viranomaisille määrättyjä vähimmäistoimivaltuuksia, mutta osin lakiehdotus sisältää myös kansallista säädäntöä.

Lakivaliokunta on pyytänyt lausuntoa lakivaliokunnan toimialaan liittyvistä kysymyksistä, erityisesti hallinnollisista seuraamuksista, mukaan lukien seuraamusmaksun määrääminen. Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Finanssivalvonta kannattaa lakiehdotusta. Viranomaisten tehokkaat tutkinta- ja valvontavaltuudet sekä rikkomusten riittävän varoittava seuraamusvalikoima ovat omiaan turvaamaan ja entisestään tehostamaan kuluttajansuojan toteutumista. Samalla riittävän varoittava seuraamusvalikoima voi omalta osaltaan edistää tasapuolisia kilpailuedellytyksiä elinkeinonharjoittajien välillä.

Finanssivalvonnan toiminnan näkökulmasta merkittävin muutos olisi Finanssivalvonnan käytössä olevan seuraamusvalikoiman vahvistaminen seuraamusmaksun määräämismahdollisuudella eräissä kuluttajansuojarikkomuksissa. Finanssivalvonnalla on jo nykyisin Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) nojalla oikeus määrätä taloudellisia sanktioita, joita ovat rikemaksu ja seuraamusmaksu, laissa erikseen mainittujen säännösten ja päätösten laiminlyönnistä tai rikkomisesta. Kuluttajansuojaa koskevat rikkomukset eivät kuitenkaan pääsääntöisesti kuulu niiden rikkomusten piiriin, joista Finanssivalvonnalla on mahdollisuus määrätä taloudellisia sanktioita. Finanssivalvonta pitää kuluttajansuojan toteutumisen turvaamisen kannalta hyvänä sitä, että vakavimmat kuluttajan oikeuksia loukkaavat rikkomukset saatetaan seuraamusmaksun alaisiksi lakiehdotuksessa esitetyllä tavalla.

Lakiehdotuksessa on seuraamusvalikoiman täydentämisen ohella ehdotuksia kuluttajaviranomaisten tutkintavaltuuksien lisäämiseksi. Myös näiltä osin lakiehdotus on kannatettava. Lakiehdotus kuitenkin jättää viranomaisten tutkintavaltuudet osittain heikommiksi kansallisissa rikkomusepäilyissä kuin ns. yhteistyöasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvissa rikkomustilanteissa. Finanssivalvonnan tutkintavaltuuksien kannalta tämä tarkoittaa sitä, että yhteistyöasetuksen piiriin kuuluvissa rajat

23.10.2019

FIVA 18/01.01.01/2019

Julkinen

ylittävissä rikkomuksissa Finanssivalvonnalla olisi lakiin perustuva oikeus tehdä koeostoja, tarvittaessa myös valehenkilöllisyyttä käyttäen, mutta vastaavaa oikeutta ei olisi tilanteissa, joissa sekä asiaan osalliset kuluttajat että elinkeinonharjoittajat ovat Suomessa. Finanssivalvonta katsoo, että lähtökohtaisesti tutkintavaltuuksien käyttömahdollisuuden ei pitäisi olla riippuvainen siitä, onko kuluttajansuojarikkomuksessa kyse puhtaasti kansallisesta vai rajat ylittävistä rikkomuksista.

FINANSSIVALVONTA

Samu Kurri
osastopäällikköAnu Kettunen
lakimies